

שם. בא"ד: דהא כאן גמ הממון ליתא בחזרה, דאף אם חזרו המעות הקדש והבעלים מפסידים. נ.ב. אף שלכאורה אפשר בחזרה ע"י ממון אחר, מ"מ ממון אחר הרי לא יחזירו כיון שאין חייבין להחזיר ממון אחר, וא"כ גרמו להפסיד להבעלים ממון, דשני הפעמים הם הקדש. ויותר י"ל דמסתמא אינו עושה ע"ד לשלם ממון אחר, דא"כ קרוב להפסד כמו לשכר ומה תועלת יש לו בעיכוב הממון, אלא ע"כ מסתמא עושה ע"ד להחזיר אותו המעות ושפיר ק' קושיית רבנו.

דף לב

הגה ג. גם בספר שו"ת בית שלמה חאה"ע סי' מ"ד בהג"ה מבין המחבר מביא קושיא זו בשם רבנו. גם בספר שו"ת ארץ צבי חאה"ע סי' י"א מהגאון ר' צבי הירש תאומים אבד"ק חראסקוב.

דף לו

מסכת קידושין דף לא. בא"ד: ועל האם ליכא למיחש והו"ל להקדים כבוד אמו. נ.ב. קושיא זו אתיא שפיר רק אליבא דהרמב"ם שסובר (הל' ממרים פ"ו הל' י"א) דאף באביו ואמו רשעים חייב בכבודם, אבל לשיטת הטור דפטור בכה"ג, לא קשה מירי.

אוצר החכמה

דף לז

בהגה אות ח. להוסיף: ועי' חידושי רע"א מס' ב"מ דף כא ד"ה בסוגיא קשה בההיא דלקט.

דף מ

טעמים ורמזים. להוסיף: טעם לסעודת מלוה מלכה וקריאת שמה סעודתא דדוד מלכא משיחא. שמעתי בשם הרב הגאון הקדוש מו"ה שלום מקאמינקא לתת טעם על סעודת מלוה מלכה, ולמה נקראת בשם סעודתא דדוד מלכא משיחא, דוד מלך ישראל חי וקיים, הוא ע"ד אמרם ז"ל במסכת שבת (דף ל ע"א) שאמר דוד המלך הודיעני ה' קיצי ואמר לו השי"ת אשר בשבת ימות, והנה מאז בכל מוצאי שבת אשר נשאר בחיים עשה סעודה לשמוח שנשאר חי, והיה מובטח על כל אותו שבוע שיחי' והאנשים שהיו אתו בכל סעודה מוצאי שבת היו מברכים אותו דוד מלך חי וקיים, כמו שנשאר חי בשבת זו כן יהי' חי וקים לעד. (תורות בית דינוב מר' נפתלי צבי פיש ז"ל, דף קל"ה. דבר זה מובא ג"כ בטעמי המנהגים אות תכ"ה, אבל בלי שם אומרו).

דף מ'

בהגה אות יג. ויש תח"י הכת"י מהרב יהודא שו"ב ויש בו ג"כ תירוץ חוץ ממה שכתב בשו"ת לחם שלמה חיו"ד סי' מ"ב, ותורה להרב פנחס אלי' לאווי שליט"א שמסר לי הכת"י.